

Departament Nadzoru i Kontroli

DNK.WK.1741.3.2024

Warszawa, 14 czerwca 2024 r.

Informacja o wynikach kontroli realizacji zadania publicznego pt. *Film dokumentalny „W Intencji Pokoju”*

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (dalej: KPRM albo Zleceniodawca) przeprowadziła kontrolę planową realizacji zadania publicznego pt. *Film dokumentalny „W Intencji Pokoju”* (dalej: zadanie publiczne albo zadanie). Podstawę kontroli stanowił § 7 umowy nr 1321/BPRM/23 z 15 listopada 2023 r. (dalej: umowa) zawartej pomiędzy KPRM a Fundacją „12 Gwiazd” z siedzibą w Warszawie¹ (dalej: Fundacja albo Zleceniobiorca albo Kontrolowany).

Podstawa prawna

Art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*². Zadanie zlecono w trybie art. 11b tej ustawy.

[Podsumowanie ustaleń]

Zakres merytoryczny zadania określony w umowie został zrealizowany, a cel określony w ofercie – osiągnięty. Wątpliwości jednak budzi, czy film dokumentalny „W Intencji Pokoju” faktycznie powstał w tak krótkim czasie, jak przewidywała umowa, tj. od 15 listopada do 31 grudnia 2023 r. (47 dni, w tym 31 dni roboczych). Film miał powstać na przełomie jesieni i zimy, jednak część scen wskazuje na porę letnią. Fundacja zaprzeczyła, że zadanie realizowano poza terminem wskazanym w umowie. Ponadto podczas prezentacji filmu pt. „W Intencji Pokoju” – *dyskusja o relacjach kulturowych między Polską a Koreą*, która odbyła się w ramach konferencji *Krynica Forum 2023* w dniach 13-15 września 2023 r., twórcy filmu stwierdzili, że prace nad nim trwały przez 4 lata³, co może sugerować, że film był realizowany przed podpisaniem umowy.

1. Fundacja nieprawidłowo rozliczyła zadanie publiczne, ponieważ:

- a. Zleceniobiorca nie przedstawił dokumentacji, że jest posiadaczem licencji do zdjęć z Korei Południowej, zatem nie można potwierdzić, że wniósł wkład rzeczowy na kwotę 149 400 zł, do czego był zobowiązany postanowieniem § 3 ust. 5 pkt 3 umowy.
- b. Umowa o dzieło z 20 listopada 2023 r. na kwotę 12 500 zł⁴ nie została wykonana.
- c. Umowa o dzieło z prezes Fundacji z 17 listopada 2023 r. na kwotę 8 000 zł została zawarta nieprawidłowo, tj. przez osobę nieuprawnioną do reprezentacji Fundacji i do zaciągania zobowiązań.

Ponadto w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego (dalej: sprawozdanie)⁵ nie ujęto podziału na cztery zrealizowane działania i nie przypisano prawidłowych kosztów tych działań do odpowiednich wierszy, zgodnie ze wzorem sprawozdania⁶.

2. Fundacja zrealizowała wszystkie cztery działania we współpracy z podmiotami trzecimi, a postanowienia § 4a ust. 1 umowy dopuszczały współpracę w ramach działań nr 2 i 3 określonych w pkt. III. 4. oferty. Łączna wartość działań (1 i 4) wykonanych z naruszeniem umowy wynosi 315 386 zł.

¹ Ul. Działdowska 8A lok.15. Zleceniobiorca w trakcie kontroli poinformował o zmianie adresu siedziby Fundacji - aktualny adres: Piaseczno, ul. Armii Krajowej 2 lok. 303 B.

² Dz.U. z 2023 r. poz. 571.

³ <https://www.youtube.com/watch?v=FWHgIexJNx0>.

⁴ Umowa o dzieło z reżyserem montażu wraz z przekazaniem praw autorskich.

⁵ W cz. II. pkt. 1 *Rozliczenie wydatków za rok 2023*.

⁶ W załączniku nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzoru ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. 2018 r. poz. 2057).

3. Fundacja nie przekazała źródłowych dowodów księgowych dokumentujących wydatki poniesione przez podmiot trzeci na rzecz jego podwykonawców oraz umów zawartych w tym zakresie na łączną kwotę 24 000 zł. Przedstawiono jedynie zbiorczą fakturę wystawioną przez podmiot trzeci, z którym Fundacja zawarła umowę.

Tym samym Zleceniobiorca naruszył § 4a ust. 2 umowy, zgodnie z którym za działania bądź zaniechania podmiotów trzecich współpracujących przy realizacji zadania odpowiada jak za własne. W konsekwencji w trakcie kontroli nie zweryfikowano, czy i w jakiej kwocie wydatki ze środków dotacji przekazane do dyspozycji podmiotowi trzeciemu zostały poniesione na rzecz faktycznych wykonawców poszczególnych działań.

4. Aż 565 786 zł, tj. ponad 71% wszystkich kosztów poniesionych z dotacji (794 836 zł) wypłacono na rzecz firmy i osób powiązanych z reżyserem filmu; obecnie prezesem Fundacji lub osób wykonujących funkcje w Fundacji albo na rzecz Fundacji. Należy podkreślić, że Zleceniobiorca nie wybierał podmiotów do realizacji zadania w sposób konkurencyjny.

5. Zleceniobiorca posiadał komplet dokumentów finansowo-księgowych (70). Wystawiono je w terminie realizacji zadania, tj. od 15 listopada do 31 grudnia 2023 r., co było zgodne z § 2 ust. 1 umowy i opłacono (69⁷) z rachunku bankowego wskazanego w umowie, tj. zgodnie z § 2 ust. 2 oraz § 3 ust. 1 umowy. Stwierdzono jednak naruszenia ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸ (dalej: u.o.r.) oraz Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów w zakresie poprawności opisywania dowodów księgowych.

6. Fundacja, zgodnie z § 5 ust. 1 umowy, wyodrębniła dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową zadania publicznego. Natomiast nie można uznać, że wyodrębniono rachunek bankowy na potrzeby realizowanego zadania. Dokonywano na nim również operacji finansowych niezwiązanych z zadaniem. Takie postępowanie stanowi naruszenie § 3 ust. 4 umowy oraz nie sprzyja przejrzystości rozliczeń.

7. Zleceniobiorca naruszył postanowienia § 6 ust. 1 i 3 umowy w zakresie obowiązku zamieszczenia informacji o źródle finansowania na swojej stronie <https://fundacja12gwiazd.pl> i w siedzibie. W umowach z osobami trzecimi nie zamieszczono informacji o współfinansowaniu zadania ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy oraz nie umieszczono plakatu informacyjnego w siedzibie Fundacji. Czynności tych dokonano dopiero w trakcie kontroli⁹. Prawidłowo zrealizowano określony w § 6 ust. 5 umowy obowiązek zapewnienia dostępności na stronie internetowej, jak również wynikający z § 15 ust. 4 umowy obowiązek informacyjny w zakresie przetwarzania danych osobowych wobec 3 z 17 osób fizycznych zaangażowanych w realizację zadania. Wobec pozostałych 14 osób Zleceniobiorca wypełnił ten obowiązek dopiero w czasie kontroli.

8. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obowiązków wynikających z postanowień § 13 ust. 1 umowy dotyczących niezbywania przez okres 5 lat od dnia dokonania ich nabycia, rzeczy (składników majątkowych), zakupionych na rzecz Fundacji za środki pochodzące z dotacji. Na sprzęcie dokonano stosownego oznaczenia, że zakup został dofinansowany ze środków KPRM¹⁰.

[Opis zadania publicznego i termin złożenia sprawozdania]

1. Prezes Rady Ministrów przyznał w 2023 r.¹¹ KPRM z ogólnej rezerwy budżetowej państwa kwotę 794 836,96 zł z przeznaczeniem na realizację zadania publicznego, którego celem było powstanie filmu dokumentalnego *W Intencji Pokoju*, pozwalającego Polakom i Koreańczykom na lepsze poznanie się, co miało w przyszłości pomóc Polsce rozbudowywać kontakty handlowe, a także polityczne i kulturalne¹². Najistotniejszym tematem poruszonym w filmie, zgodnie z ofertą, miały być wartości uniwersalne – pokój i zasady etyczne, tj. sprawiedliwość, lojalność, uczciwość, miłosierdzie i szacunek¹³.

⁷ Zapłata nie dotyczyła polecenia księgowania dot. wkładu rzeczowego.

⁸ Dz.U. z 2023 r. poz. 120.

⁹ Stosownie do wyjaśnienia Fundacji z 18 kwietnia 2024 r.

¹⁰ Stosownie do przesłanych mailem z 22 kwietnia 2024 r. zdjęć zakupionych rzeczy z informacją o ich dofinansowaniu ze środków budżetu państwa.

¹¹ Zarządzenie nr 558 Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie przyznania Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych, z przeznaczeniem dla Fundacji „12 Gwiazd” na realizację zadania publicznego pn. Film dokumentalny „W Intencji Pokoju”.

¹² W pkt. 3. *Syntetyczny opis zadania oferty*, str. 1.

¹³ W pkt. 3. *Syntetyczny opis zadania oferty*, str. 2.

Zgodnie z umową od 15 listopada do 31 grudnia 2023 r. na realizację zadania przewidziano 944 236,96 zł¹⁴, z tego:

- 794 836,96 zł – dotacja KPRM¹⁵, co stanowi 84,18% wartości zadania,
- 149 400 zł – wkład rzeczowy Fundacji¹⁶, co stanowi 15,82% wartości zadania.

W ofercie zaplanowano 4 działania – wszystkie finansowane z dotacji budżetowej (794 836,96 zł), bez podania kosztów przypadających na każde z tych działań (oferta zawiera zestawienie bez wyszczególnienia na poszczególne działania).

W trakcie kontroli Zleceniobiorca przygotował i przekazał poprawione Zestawienie dokumentów księgowych (dalej: Zestawienie), z wyszczególnieniem wydatków na dane działanie (bez kwoty 0,96 zł, która jako niewykorzystana, została zwrócona na rachunek KPRM¹⁷), tj.:

- a) działanie 1 – Opracowanie scenariusza (40 000 zł),
- b) działanie 2 – Prace przygotowawcze zdjęciowe (148 750 zł),
- c) działanie 3 – Prace montażowe i post-produkcja (330 700 zł),
- d) działanie 4 – Przygotowanie filmu (275 386 zł).

Ponadto zadanie, według oferty, dodatkowo obejmowało w ramach działania 2 wkład rzeczowy w postaci materiałów filmowych (zdjęć) z Korei Południowej (149 400 zł). Oferta nie przewidywała wkładu osobowego, innych środków finansowych Fundacji ani kosztów administracyjnych.

2. Fundacja zrealizowała wszystkie cztery działania we współpracy z podmiotami trzecimi, co było niezgodne z § 4a ust. 1, ponieważ Zleceniobiorca mógł realizować zadanie we współpracy z podmiotami trzecimi w ramach działań nr 2 i 3 określonych w pkt. III. 4. oferty. Łączna wartość działań (1 i 4) wykonanych z naruszeniem umowy wynosi 315 386 zł.

3. Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego podpisane 30 stycznia 2024 r. wpłynęło do KPRM w tym samym dniu, tj. w terminie zgodnym z § 8 ust. 3 umowy. Dokument nie został zatwierdzony.

[Stan realizacji zadania]

4. Zakres merytoryczny zadania określony w umowie został zrealizowany, a cel zawarty w ofercie – osiągnięty. W sprawozdaniu potwierdzono wykonanie, zgodnie z harmonogramem rzeczowym i w terminach w nim określonych wszystkich zaplanowanych w ramach zadania działań, tj.:

- a) opracowano scenariusz filmu,
- b) wykonano prace przygotowujące, tj.:
 - wykonano zdjęcia filmowe w Polsce i w Ukrainie,
 - wykupiono licencję do zdjęć z Bośni i Hercegowiny;
 - zakupiono i wypożyczono sprzęt do realizacji filmu, tj.: kamery, obiektywy i światło filmowe, zestawy dźwiękowe, nośniki danych;
 - zgromadzono dokumentację zdjęciową;
- c) wykonano prace montażowe i post-produkcyjne,
- d) przygotowano wstępną wersję filmu w ramach prac związanych z jego prezentacją wykonano: opisy, napisy i tłumaczenia na języki angielski i koreański;
- e) udostępniono na stronie Fundacji „12 Gwiazd” zwiastun filmu¹⁸;
- f) przekazano¹⁹ do KPRM 29 grudnia 2023 r. skończony film na nośniku elektronicznym (pendrive).

5. **[wkład rzeczowy]** Zleceniobiorca nie przedstawił umowy licencji na dysponowanie materiałem zdjęciowym z Korei Południowej oraz dokumentów potwierdzających wykupienie tej licencji, co miało być dokonane zgodnie z ofertą zadania publicznego²⁰.

Tym samym nie udokumentował wniesienia wkładu rzeczowego do zadania publicznego, mimo że zdjęcia w filmie zostały wykorzystane, a ich oszacowaną wartość w kwocie 149 400 zł, na prośbę reżysera filmu²¹, ujęto 16 listopada 2023 r. w księgach rachunkowych (w aktywach – jako wartość niematerialną i prawną, w pasywach – jako zobowiązania długoterminowe bez imiennego wskazania wobec kogo są to zobowiązania i bez wskazania podstawy jej ujęcia).

¹⁴ Wartość zgodna z § 3 ust. 6 umowy.

¹⁵ Wartość zgodna z § 3 ust. 1 umowy.

¹⁶ Wartość zgodna z § 3 ust. 5 pkt 3 umowy.

¹⁷ Przelew z 16 stycznia 2024 r.

¹⁸ <https://12gwiazd.pl/> (dostęp 7 marca 2024 r.).

¹⁹ Zgodnie z pismem Fundacji „12 Gwiazd” z 29 grudnia 2023 r. (wpływ do KPRM tego samego dnia).

²⁰ W pkt. III. 4 *Plan i harmonogram działań na rok 2023*, str. 4 oferty.

²¹ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 19 kwietnia 2024 r.

Czynności tej w księgach dokonano jedynie na podstawie polecenia księgowania, bez jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego posiadanie licencji. Tym działaniem Zleceniobiorca naruszył postanowienie § 5 ust. 1 umowy zobowiązujące go do prowadzenia ewidencji księgowej zgodnie z zasadami wynikającymi z u.o.r., tj. wprowadzenia do ksiąg rachunkowych w postaci zapisu każdego zdarzenia, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym, jednakże po jego uprzednim, właściwym i kompletnym udokumentowaniu.

Prezes Fundacji w złożonym oświadczeniu o zapewnieniu wkładu rzeczowego z 15 listopada 2023 r. (dalej: oświadczenie) oraz sprawozdaniu²² wskazała, że Fundacja posiada licencję na zdjęcia z Korei Południowej, jednakże nie przedstawiono żadnych dokumentów potwierdzających ten fakt. Zatem Zleceniobiorca nie dowiódł, że jest posiadaczem licencji do wspomnianych zdjęć i nie można potwierdzić, że wkład rzeczowy został wniesiony. Tym samym Fundacja nie udowodniła, że wykonała postanowienie § 3 ust. 5 pkt 3 umowy.

Zleceniobiorca wyjaśnił²³, że Zdjęcia z Korei Południowej stanowiące wkład własny rzeczowy Fundacji 12 Gwiazd w ramach zadania publicznego pn. Film dokumentalny W intencji Pokoju stanowią dorobek własny Fundacji wyprodukowany podczas podróży do Korei Południowej w 2019 r. Powyższe zdjęcia stanowią wyłączną własność Fundacji 12 Gwiazd. Ich wartość została skalkulowana na podstawie stawek rynkowych zdjęć filmowych takich instytucji jak FINA czy WDF w ramach realizowanego zadania Fundacja wykorzystata 39,20 minut zdjęć filmowych.

Zleceniobiorca wyjaśnił²⁴, że Zdjęcia z Korei Południowej były realizowane przez trzy tygodnie ze środków własnych przez czteroosobową ekipę filmową oraz że zdjęcia z Korei Południowej powstały podczas wieloletniej działalności statutowej Fundacji. Przedstawiciele Fundacji realizowali w przeszłości różne inicjatywy, również w Korei Południowej. Powstały i niewykorzystany podczas tych przedsięwzięć materiał został przekazany jako wkład własny do zadania publicznego „W intencji Pokoju”. Fundacja jest właścicielem tych zdjęć.

Fundacja podała²⁵, że miała problemy z księgowaniem tego zdarzenia, gdyż nie wiedziała na podstawie jakiego dokumentu ma zaksięgować wkład rzeczowy i w związku z tym wystąpiła do biura doradztwa finansowego o pomoc merytoryczną, co dopiero umożliwi jej właściwe księgowanie.

Ponadto Fundacja wyjaśniła²⁶, że Pan ██████████ poprosił o zaksięgowanie materiału, który został zrealizowany przez Fundację 12 Gwiazd w Korei Południowej, lecz nie mogliśmy znaleźć odpowiednich instrukcji na jakim koncie i na jakiej podstawie ten materiał mamy zaksięgować.

Zleceniobiorca podał również²⁷, że nie posiadał wiedzy, jakie wymogi stawia KPRM w zakresie dokumentowania wkładu własnego w ramach realizowanego zadania. (...) Fundacja przygotowała wraz z rozpoczęciem realizacji zadania oświadczenie (z dnia 15 listopada 2023 r.) wskazujące na charakter wkładu własnego, jego wartość oraz sposób kalkulacji. Na podstawie posiadanej wiedzy sądziliśmy, że taki dokument jest wystarczający w celu udokumentowania wkładu własnego rzeczowego. Taką formę dokumentowania wkładów wymaga np. Miasto Stołeczne Warszawa.

Zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o Prawie autorskim i prawach pokrewnych²⁸ (dalej: prawo autorskie) są dwa podstawowe sposoby udzielania zezwolenia osobie trzeciej na wykonywanie autorskich praw majątkowych – umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych lub umowa o korzystanie z utworu (licencja). Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych, zgodnie z art. 53 prawa autorskiego, wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Umowa licencji natomiast dla skuteczności jej zawarcia wymaga wyraźnego wskazania pól eksploatacji utworu, które muszą zostać wyraźnie określone w takiej umowie. Strony umowy licencji zgodnie z art. 65 § 2 Kodeksu cywilnego z dnia 23 kwietnia 1964 r.²⁹ (dalej: k.c.) powinny dosłownie odnieść się do określonego pola eksploatacji oraz wskazywać wzajemne świadczenia stron, a w szczególności wysokość wynagrodzenia i zasady rozliczeń.

6. [termin realizacji zadania] Wątpliwości budzi, czy tak złożone zadanie jakim jest powstanie filmu, mogło być wykonane w tak krótkim czasie, tj. okres realizacji zadania wskazany w umowie określono od 15 listopada do 31 grudnia 2023 r., tj. 47 dni, w tym 31 dni roboczych. Tym bardziej, że w działaniach zadania przewidziano opracowanie scenariusza, przygotowanie zdjęć (Polska i Ukraina), prace montażowe i post-produkcja oraz przygotowanie filmu.

²² W części I pkt. 2 Szczegółowy opis wykonania poszczególnych działań.

²³ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 26 marca 2024 r.

²⁴ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 2 kwietnia 2024 r. oraz z 22 kwietnia 2024 r.

²⁵ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 19 kwietnia 2024 r.

²⁶ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 19 kwietnia 2024 r.

²⁷ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 19 kwietnia 2024 r.

²⁸ Dz.U. z 2022 r. poz. 2509.

²⁹ Dz.U. z 2023 r. poz. 1610.

Należy zauważyć, że pomimo planowej realizacji filmu na przełomie jesieni i zimy, w filmie pojawiają się osoby w letnich ubraniach, a pogoda wskazuje na porę letnią (np. Częstochowa, Radom). Ponadto podczas prezentacji filmu pt. „*W Intencji Pokoju*” – dyskusja o relacjach kulturowych między Polską a Koreą, która odbyła się w ramach konferencji *Krynica Forum 2023* w dniach 13-15 września 2023 r., twórcy filmu stwierdzili, że prace nad nim trwały przez 4 lata³⁰, co może sugerować, że film był już realizowany przed podpisaniem umowy.

Wyjaśniono³¹, że zdjęcia do filmu realizowane w okresie od 15 listopada 2023 roku były realizowane w pomieszczeniach zamkniętych w okresie trwania projektu, ze względu na niesprzyjającą pogodę na zewnątrz. Słabe światło i opady atmosferyczne nie pozwoliły na osiągnięcie zamierzonego efektu, dlatego niektóre sekwencje filmu zdecydowaliśmy się zmontować z posiadanych zdjęć archiwalnych z uwagi na estetykę pasującą do całości filmu. Zleceniobiorca zaprzeczył, że realizował działania przed podpisaniem umowy. Wyjaśnił³², że nie zrealizowano żadnych zadań z wyjątkiem traileru filmu niezbędnego do złożenia wniosku. Zleceniobiorca wyjaśnił³³, że planował również zdjęcia plenerowe, lecz w Częstochowie nie trafił na odpowiednią pogodę. W Radomiu były sprzyjające warunki pogodowe, ale wykonanie zdjęć miały uniemożliwić za duży kontrast światła i brak zieleni do pozostałych zdjęć.

7. [umowy z podmiotami trzecimi oraz ich podwykonawcami] Fundacja przekazywała podmiotom trzecim zaangażowanym w realizację zadania środki na podstawie umów cywilnoprawnych oraz dowodów księgowych (faktur i rachunków), w ustalonych w nich terminach i wysokościach. Fundacja zawarła 31 umów cywilnoprawnych, w ramach których poniesiono wydatki w łącznej kwocie 679 636 zł (85,5%) z dotacji, tj.:

- a) osobami prawnymi 4 umowy³⁴ na łączną kwotę 188 886 zł,
- b) osobami fizycznymi 24 umowy³⁵ na łączną kwotę 400 650 zł,
- c) osobami fizycznymi prowadzącymi jednoosobową działalność gospodarczą 3 umowy³⁶ na łączną kwotę 90 100 zł.

Spośród 31 umów wydatki na 3 umowy (10%) należy zakwestionować - łączna kwota 75 300 zł [szerzej: w pkt. 8, 9, 10], ponadto Fundacja nie przekazała źródłowych dowodów księgowych dokumentujących wydatki poniesione przez podmiot trzeci na rzecz jego podwykonawców oraz umów zawartych w tym zakresie na łączną kwotę 24 000 zł [szerzej: w pkt. 11].

8. Umowa o dzieło z prezes Fundacji na pełnienie funkcji asystenta montażysty obrazu z 17 listopada 2023 r. na kwotę 8 000 zł z dotacji została zawarta ze strony Fundacji przez osobę, która nie wchodziła w skład Zarządu Fundacji oraz w dniu zawarcia umowy nie posiadała stosownego umocowania. Wydane tej osobie upoważnienie 20 listopada 2023 r. (po terminie zawarcia umowy) nie zawierało klauzuli, że dotyczy ono również czynności dokonanych wcześniej. Konsekwencją dokonania czynności z tzw. *falszywym pełnomocnikiem* jest powstanie stanu bezskuteczności zawieszony czynności prawnej. To oznacza, że taka umowa jest obarczona wadą prawną polegającą na braku wymaganej zgody na jej dokonanie.

Zgodnie z art. 103 § 1 i 2 k.c., jeżeli zawierający umowę jako pełnomocnik nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę, w której imieniu umowa została zawarta. Takie potwierdzenie umowy wywołuje skutki z mocą wsteczną (*ex tunc*), tzn. powoduje, że czynność prawna uważana jest za ważną i skuteczną od chwili jej zawarcia przez **falszywego pełnomocnika**.

Do dnia zakończenia kontroli prezes Fundacji, ani żaden z członków jej Zarządu nie dokonał skutecznie potwierdzenia dokonania tej umowy (Fundacja nie poinformowała również o tym po zakończeniu kontroli). Nie można również uznać, że zatwierdzenie do wypłaty kwoty z rachunku³⁷, dokonane przez p. [REDAKTOWANE],

³⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=FWWhGiexJNx0>.

³¹ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 4 kwietnia 2024 r.

³² Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 4 kwietnia 2024 r.

³³ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 17 kwietnia 2024 r.

³⁴ Umowy z: 18 listopada 2023 r., 24 listopada 2023 r., 15 listopada 2023 r. ze Stark Partner Sp. z o.o. i umowa z 18 listopada 2023 r. z Fabryczna 2 Sp. z o.o.

³⁵ Umowy z: 17 listopada 2023 r. ze scenarzystą filmu, 18 listopada 2023 r. z operatorem I filmu, 20 listopada 2023 r. z reżyserem filmu, 17 listopada 2023 r. z kierownikiem planu filmowego, 21 listopada 2023 r. z wykonawcą prac graficznych i efektów do filmu, 9 grudnia 2023 r. z operatorem dźwięku, 15 listopada 2023 r. z wykonawcą 3 wersji językowych filmu, 20 listopada 2023 r. z wykonawcą opracowania graficznego filmu (plansz, czołówki i napisów), 14 grudnia 2023 r. z wykonawcą opracowania graficznego plakatu promującego film, 15 grudnia 2023 r. z wykonawcą napisów w trzech językach do filmu, 17 listopada 2023 r. (dwie umowy) z asystentem montażu i kierownikiem produkcji filmu, 9 grudnia 2023 r. z operatorem dźwięku, 11 grudnia 2023 r. z operatorem II filmu, 26 grudnia 2023 r. zlecenie na spisywanie tekstu przy filmie, 20 listopada 2023 r. z producentem indywidualnym filmu, 27 listopada 2023 r. z reżyserem montażu filmu, 20 listopad 2023 r. z reżyserem montażu filmu, 24 listopada 2023 r. z operatorem II filmu, 10 grudnia 2023 r. honorarium tłumacza tekstów filmu z/na jęz. koreański, 20 listopada 2023 r. honorarium tłumacza tekstów filmu z/na jęz. angielski, 17 listopada 2023 r. honorarium tłumacza tekstów filmu z/na jęz. koreański i spisywanie tekstów filmu, 20 listopada 2023 r. honorarium administratora filmu i 2 grudnia 2023 r. honorarium operatora II filmu.

³⁶ Umowy z: 17 listopada 2023 r. z [REDAKTOWANE] Przetwórnica Filmowa; 24 listopada 2023 r. z Stereotyp Studio [REDAKTOWANE] i 25 listopada 2023 r. z Osiem Studio – [REDAKTOWANE]

³⁷ Z 12 grudnia 2023 r. do umowy z 17 listopada 2023 r.

reżysera filmu, który posiadał stosowne upoważnienie³⁸, jest takim potwierdzeniem wyrażonym np. w formie dorozumianej, ponieważ takiego potwierdzenia dla skuteczności umowy musiałyby dokonać prezes Fundacji albo jeden z członków Zarządu, co do czasu zakończenia kontroli nie zostało dokonane (jak wspomniano, Zleceniobiorca nie poinformował również o tym po zakończeniu kontroli).

9. Umowa o świadczenie usług związanych z produkcją filmu dokumentalnego „W Intencji Pokoju” z 18 listopada 2023 r.³⁹ na kwotę 54 800 zł nie została skutecznie zawarta w trakcie realizacji zadania, ponieważ dokument został podpisany tylko przez jedną ze stron, tj. Stark Partner Sp. z o.o., natomiast prezes Fundacji nie podpisał umowy – znajdowała się na niej jedynie pieczęć imienna bez jej podpisu. Umowa ta miała charakter mieszany, ponieważ zawierała elementy umowy o świadczenie usług, ale również przewidywała przeniesienie autorskich praw majątkowych do wytworzonych utworów. W zakresie dotyczącym przeniesienia autorskich praw majątkowych, wymagana jest forma pisemna pod rygorem nieważności – a więc złożenie oświadczeń woli w formie pisemnej przez obie strony. Tym samym podpis prezesa Fundacji był niezbędny do zachowania formy pisemnej tej części umowy i jej skuteczności. W zakresie usług brak formy pisemnej nie skutkuje nieważnością, jednak w praktyce trudno jest określić istotne postanowienia umowy w oderwaniu od postanowień dotyczących przeniesienia autorskich praw majątkowych. Dokument został uzupełniony w trakcie kontroli, tj. po terminie realizacji zadania, jednakże układ pieczęci wskazuje, że jest to inny dokument niż pierwotny.

Ocena skuteczności umowy zależy od okoliczności faktycznych, zgodnie z którymi Zespołowi kontrolującemu w dniu rozpoczęcia kontroli, tj. 13 marca 2024 r. oraz w dniu przekazania potwierdzonych za zgodność z oryginałem kserokopii dokumentów do kontroli, tj. 20 marca 2024 r., nie okazano ani nie przekazano innej umowy o świadczenie usług związanych z produkcją filmu dokumentalnego „W Intencji Pokoju” z 18 listopada 2023 r. niż ta z brakującym podpisem p. [REDAKTOWANE] i z pierwotną (nie zmienioną) treścią postanowienia § 17 tej umowy.

Fundacja dopiero na prośbę kontrolerów o wyjaśnienia⁴⁰, w których dodatkowo wskazali uchybienie w § 17 badanej umowy (polegające na nieprawidłowo wskazanej liczbie egzemplarzy umowy dla każdej ze stron)⁴¹, w odpowiedzi przesłała⁴² poprawioną umowę z podpisem p. [REDAKTOWANE] (układ pieczęci wskazuje, że jest to nowy dokument) wraz z naniesioną ręcznie poprawką w § 17 parafowaną przez Stark Partner Sp. z o.o., p. [REDAKTOWANE] oraz p. [REDAKTOWANE]. Tym samym należy uznać, że podpis został uzupełniony po terminie realizacji zadania.

10. Umowa o dzieło z reżyserem montażu wraz z przekazaniem praw autorskich z 20 listopada 2023 r. na kwotę 12 500 zł⁴³ nie została wykonana. Wykonawca tej umowy był długotrwale nieobecny, mimo to wypłacono mu środki z dotacji w pełnej wysokości.

Wykonawca wspomnianej umowy realizował ją jedynie 7 dni, a następnie dokończenie dzieła zostało przekazane innej osobie, z którą zawarto kolejną umowę o dzieło 27 listopada 2023 r. Drugi wykonawca (w zastępstwie pierwszego), za wykonanie dzieła od 27 listopada 2023 r. do 29 grudnia 2023 r. otrzymał wynagrodzenie w kwocie 2 500 zł (blisko 2 miesiące).

Umowa o dzieło jest umową rezultatu, czyli wynagrodzenie należy się za wykonanie odebranego dzieła. Oznacza to, że kwota 12 500 zł została wypłacona wykonawcy, który dzieła nie ukończył, czym naruszono art. 169 ust. 4 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴⁴ (dalej: u.f.p.), w związku z § 9 ust. 6 umowy.

11. Fundacja nie przekazała źródłowych dowodów księgowych dokumentujących wydatki poniesione przez podmiot trzeci na rzecz jego podwykonawców oraz umów zawartych w tym zakresie na łączną kwotę 24 000 zł (20 000 zł z działania 3 oraz 4 000 zł z działania 4).

Przedstawiono jedynie zbiorczą fakturę⁴⁵ wystawioną przez podmiot trzeci, z którym Fundacja zawarła umowę⁴⁶. Zaniechaniem tym Zleceniobiorca naruszył § 4a ust. 2 umowy, zgodnie z którym za działania bądź zaniechania podmiotów trzecich współpracujących przy realizacji zadania odpowiada jak za własne. Naruszenie to skutkowało tym, że w trakcie kontroli nie zweryfikowano, czy i w jakiej kwocie wydatki ze środków dotacji

³⁸ Upoważnienie do podpisywania umów i zatwierdzania dokumentów z 20 listopada 2023 r. udzielone przez prezesa Fundacji.

³⁹ Pn. o świadczenie usług związanych z produkcją filmu dokumentalnego „W Intencji Pokoju”.

⁴⁰ Pismo z 2 kwietnia 2024 r., znak: DNK.WK.1741.3.2024.

⁴¹ Pkt 3. w piśmie z 27 marca 2024 r., znak: DNK.WK.1741.3.2024.

⁴² Mailem 5 kwietnia 2024 r. Fundacji do zespołu kontrolującego.

⁴³ Umowa o dzieło z reżyserem montażu wraz z przekazaniem praw autorskich z 20 listopada 2023 r.

⁴⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1270.

⁴⁵ VAT nr 4/12/2023.

⁴⁶ Pn. z realizatorem dźwięku z 24 listopada 2023 r.

przekazane do dyspozycji podmiotom trzecim zostały poniesione na rzecz faktycznych wykonawców poszczególnych działań.

W Zestawieniu dokumentów księgowych, które dołączono do sprawozdania (poz. I.1.8. i I.1.14. kosztorysu wg oferty i sprawozdania) wskazano na 2 umowy, tj. dot. Honorarium kompozytora muzyki do filmu (poz. I.1.8.) oraz Honorarium lektora filmu (poz. I.1.14.). Kontrolerzy dwukrotnie poprosili⁴⁷ Zleceniobiorcę o przekazanie tych umów.

Wyjaśniono⁴⁸, w przypadku umowy Honorarium kompozytora muzyki do filmu (poz. I.1.8.), że wszystkie umowy o prawa do muzyki wykorzystanej w filmie zawierała firma Stereotyp Studio [REDAKTOWANE] z kilkoma kompozytorami. Fundacja nie miała wglądu w umowy zawarte przez tę firmę ze względu na tajemnicę zawodową tego studia dźwiękowego.

Takie samo wyjaśnienie Fundacja udzieliła⁴⁹ w przypadku umowy Honorarium lektora filmu (poz. I.1.14.).

Następnie Fundacja zmieniła wyjaśnienia i podała, że podmiot trzeci (firma Stereotyp [REDAKTOWANE], nie angażował w ramach umowy z nim zawartej podwykonawców⁵⁰, jednakże jest to mało prawdopodobne z uwagi na to, że w przedmiocie umowy⁵¹ wskazano zobowiązanie do opłacenia: kompozytorów muzyki do filmu i honorarium lektora filmu oraz na fakturze⁵² podano: honorarium kompozytorów muzyki do filmu w „Intencji Pokoju” i honorarium lektora do filmu dokumentalnego pod tytułem „W Intencji Pokoju”, a także w załączonej do tej faktury karcie w nazwie wydatku podano: Wynagrodzenie kompozytora, Wynagrodzenie lektora.

12. [powiązania podmiotów zaangażowanych w zadanie] Aż 565 786 zł, tj. ponad 71% wszystkich kosztów poniesionych z dotacji (794 836 zł) wypłacono na rzecz firmy i osób powiązanych z reżyserem filmu (obecnie prezesem Fundacji) lub osób wykonujących funkcje w Fundacji albo na rzecz Fundacji.

Zakres powiązań obejmował osoby fizyczne i prawne, które wykonały usługi w zakresie zadania:

a) te same nazwiska, tj.:

- p. [REDAKTOWANE] - reżyser filmu (obecny prezes Fundacji), występujący również w umowach jako operator I filmu i scenarzysta filmu – łącznie zawarte 3 umowy na łączną kwotę **130 000 zł**;
- p. [REDAKTOWANE] - kierownik planu filmowego, występujący w umowach również jako realizator dźwięku oraz wykonawca prac graficznych i efektów do filmu – łącznie 3 umowy na łączną kwotę **72 000 zł**;
- Stark Partner Sp. z o.o. - gdzie większościowym udziałowcem (83,33% udziałów w spółce) jest wyżej wskazany kierownik planu filmowego (p. [REDAKTOWANE]) – ze spółką Stark Partner Sp. z o.o. zawarto 11 umów na łączną kwotę 178 636 zł. Spółka ta występowała również jako wynajmująca sprzęt do filmu (2 faktury⁵³) na łączną kwotę 70 550 zł, tj. w sumie **249 186 zł**;
- p. [REDAKTOWANE] - wykonawca opracowania graficznego filmu (plansz, czołówki i napisów), występujący w umowach również jako wykonawca napisów w 3 językach do filmu, wykonawca opracowania graficznego plakatu i ulotki promujących film oraz wykonawca 3 wersji językowych filmu – łącznie 4 umowy na łączną kwotę **53 600 zł**;

b) ten sam adres zamieszkania z jedną z osób o tym samym nazwisku, tj.:

- p. [REDAKTOWANE] - kierownik produkcji filmu, występująca w umowach również jako asystent montażu (była prezes Fundacji i jeden z Fundatorów) – łącznie 2 umowy na łączną kwotę **38 000 zł**.

Ponadto reżyser filmu (p. [REDAKTOWANE]) na dokumentach podawał ten sam adres co kierownik planu filmowego (p. [REDAKTOWANE]). Dodatkowo spółka Stark Partner Sp. z o.o. mieści się obecnie **pod tym samym adresem** co Fundacja, tj. przy ul. Armii Krajowej 2 lok. 303 B w Piasecznie.

c) osoby wykonujące funkcje w Fundacji albo na rzecz Fundacji:

- p. [REDAKTOWANE] członek Zarządu Fundacji (jeden z Fundatorów) zawarł z Fundacją 2 umowy (realizator dźwięku na planie i operator II filmu) na łączną kwotę **20 000 zł**;
- osoba prowadząca rachunkowość Fundacji zawarła z Fundacją 1 umowę na usługi spisywania tekstu filmu na kwotę **3 000 zł**.

13. [odbioru efektów umów] W przypadku 19 z 31 umów (61%) Zleceniobiorca nie przekazał do kontroli protokołów ani innych dokumentów stanowiących odbiór wykonanych dzieł i zrealizowanych świadczeń od

⁴⁷ W pismach z 12 i 22 kwietnia 2024 r., znak: DNK WK.1741.3.2024.

⁴⁸ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 17 kwietnia 2024 r.

⁴⁹ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 17 kwietnia 2024 r.

⁵⁰ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 22 kwietnia 2024 r.

⁵¹ Z realizatorem dźwięku z 24 listopada 2023 r.

⁵² VAT nr 4/12/2023.

⁵³ VAT 01/12/2023 i VAT 02/12/2023.

podmiotów trzecich, z którymi zawarł umowy cywilnoprawne, w tym do jednej umowy⁵⁴ prezes Fundacji przedstawiła oświadczenie⁵⁵, w którym stwierdziła, że na rachunku do tej umowy potwierdzono odbiór prac opisanych w umowie. Nie można się z tym zgodzić, ponieważ w dokumencie brak jest potwierdzenia odbioru prac.

14. [nieprzestrzeganie zasady konkurencyjności] Zleceniobiorca nie przestrzegał zasady konkurencyjności w trakcie wyboru osób/firm do świadczenia usług. Według Fundacji osoby, z którymi współpracowano w większości są twórcami i ich talentu nie można zweryfikować poprzez konkursy czy przetargi, a zespół osób do realizacji zadania został dobrany przez reżysera i producenta filmu w sposób gwarantujący sukces dzieła końcowego, jakim jest film. Dlatego w ocenie Fundacji, przy wynagrodzeniach występują tak duże rozbieżności.

Tym samym Fundacja ponosząc koszty nie zapewniła wykonania zadania zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji. Zleceniobiorca nie posiadał pisemnych wewnętrznych regulacji dot. sposobu wyboru wykonawców w tym zakresie i wyjaśnił, że na etapie przygotowywania oferty przeprowadzono rezeźnienie rynku np. w Internecie w celu określenia stawek honorariów, jak również wyboru dostawców usług i wykonawców. Działania te nie zostały w czasie kontroli poparte dokumentami potwierdzającymi ich przeprowadzenie.

Fundacja⁵⁶ wyjaśniła, że obowiązek przestrzegania zasady konkurencyjności nie wynikał z umowy zawartej z KPRM, w której nie wskazano konkretnych procedur wyboru dostawców, a które opierałyby się na przepisach dotyczących zasad uczciwej konkurencji.

Ogólną zasadą jest, że każdy wydatek publiczny (niezależnie od wartości) powinien być zgodny z zasadami: jawności, zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania podmiotów mogących wykonać zamówienie oraz pisemności⁵⁷. W celu potwierdzenia, że wydatkowanie środków publicznych spełnia te warunki, należało dołożyć wszelkiej staranności podczas wyboru wykonawcy oraz właściwie udokumentować proces.

[Rozliczenie kosztów zadania w sprawozdaniu i dokumentacja osiągniętych rezultatów]

15. W sprawozdaniu Fundacja rozliczyła zadanie nieprawidłowo i nierzetelnie. Do rozliczenia Zleceniobiorca przedstawił kwotę 944 236 zł (100% planu), w tym 794 836 zł środki dotacji (84,18% planu), 149 400 zł wkład rzeczowy (15,82% planu). Różnica w kwocie 0,96 zł⁵⁸ wynikała z poniesionych niższych od przewidywanych kosztów z tytułu podróży ekipy filmowej do Kijowa o 0,12 zł za zakwaterowanie⁵⁹ oraz o 0,84 zł za wyżywienie⁶⁰ i została zwrócona 16 stycznia 2024 r. na rachunek KPRM⁶¹.

Tymczasem rozliczonej kwoty nie można uznać za prawidłową ponieważ, jak wspomiano:

- Zleceniobiorca nie dowiódł, że jest posiadaczem licencji do zdjęć z Korei Południowej i nie można potwierdzić, że wkład rzeczowy na kwotę 149 400 zł został wniesiony. Tym samym Fundacja nie udowodniła, że wykonała postanowienie § 3 ust. 5 pkt 3 umowy;
- umowa o dzieło z 20 listopada 2023 r. na kwotę 12 500 zł⁶² nie została wykonana, gdyż jak wcześniej wskazano, wynagrodzenie należy się za wykonanie odebranego dzieła, w tym przypadku przedmiot umowy nie został wykonany z powodu długotrwałej absencji wykonawcy. Dzieło wykonała inna osoba na podstawie innej umowy;
- umowa o dzieło z prezes Fundacji z 17 listopada 2023 r. na kwotę 8 000 zł z dotacji, została zawarta przez osobę nieumocowaną, ponieważ osoba ta nie była powołana do reprezentacji Fundacji (nie wchodziła w skład jej organów) oraz w dniu zawarcia umowy nie była umocowana do zawierania zobowiązań; ponadto do dnia zakończenia kontroli prezes Fundacji, ani żaden z członków jej Zarządu

⁵⁴ Zlecenie z 20 listopada 2023 r.

⁵⁵ Z 25 marca 2024 r.

⁵⁶ Wyjaśnienia z 29 marca 2024 r., pkt 39.

⁵⁷ J. Andała-Sępkowska, Komentarz praktyczny ABC nr 12894, LEX.

⁵⁸ Na różnicę (0,96 zł) wpływ miały poniesione niższe od przewidywanych koszty z tytułu podróży ekipy filmowej do Kijowa o 0,12 zł za zakwaterowanie oraz o 0,84 zł za wyżywienie.

⁵⁹ Planowano 9 684,12 zł zakwalifikowano 9 684 zł, różnica 0,12 zł.

⁶⁰ Planowano 2 205,84 zł, zakwalifikowano 2 205 zł, różnica 0,84 zł.

⁶¹ Przelew z 16 stycznia 2024 r.

⁶² Umowa o dzieło z reżyserem montażu wraz z przekazaniem praw autorskich z 20 listopada 2023 r.

nie dokonał skutecznie potwierdzenia zawarcia tej umowy (Fundacja nie poinformowała również o tym po zakończeniu kontroli).

Wątpliwości co do skuteczności budzi również umowa o świadczenie usług związanych z produkcją filmu dokumentalnego „W Intencji Pokoju” z 18 listopada 2023 r. na kwotę 54 800 zł, ponieważ dokument został podpisany tylko przez jedną ze stron (podwykonawcę), natomiast prezes Fundacji nie podpisał umowy – znajdowała się na niej jedynie pieczęć imienna bez jej podpisu.

Sprawozdanie⁶³ zawierało szereg danych finansowych z ponumerowanymi rodzajami kosztów poddziałań, jednakże brakowało w nim wykazania nazw czterech zrealizowanych działań i prawidłowego przypisania kosztów tych działań do odpowiednich wierszy, zgodnie ze wzorem sprawozdania⁶⁴.

16. Ze środków dotacji pokryto koszty w kwotach brutto (łącznie z naliczonym podatkiem VAT). Zleceniobiorca, zgodnie z oświadczeniem⁶⁵, nie podejmował czynności dotyczących odzyskania podatku VAT z tytułu faktur rozliczonych w ramach zadania⁶⁶, ani nie rozliczył wydatków lub kosztów sfinansowanych z dotacji KPRM w ramach innych zadań.

[Dokumentacja finansowo-księgową i ewidencja księgową]

17. Zleceniobiorca posiadał komplet dokumentów finansowo-księgowych (dalej: dowody), tj.: 70, z tego: 69⁶⁷ zewnętrznych dowodów księgowych rozliczonych z dotacji (794 836 zł) oraz 1 dowód wewnętrzny – polecenie księgowania (149 400 zł). Dokumenty zostały wystawione w terminie realizacji zadania, tj. od 15 listopada do 31 grudnia 2023 r., co było zgodne § 2 ust. 2 umowy i opłacone (69⁶⁸) w terminie realizacji zadania z rachunku bankowego wskazanego w umowie.

18. Wszystkie 70 dowodów, dotyczących przedłożonych do rozliczenia wydatków, tj.: faktury i rachunki, polecenie księgowania posiadały adnotację w dacie ich zaksięgowania oraz numer dziennika księgowego. Dodatkowo do dowodów księgowych załączono dokumenty (tj. karty powiązane ze źródłowymi dowodami, kwotami i zakresem usług/towarów), na których widniały adnotacje o tytule zadania, jego źródle sfinansowania, numerze umowy i nazwie projektu.

19. Poniesione wydatki (69 zewnętrznych dowodów księgowych) związane z realizacją zadania były identyfikowalne i weryfikowalne poprzez załączenie do faktur i rachunków m.in. umów, dowodów wypłaty, przelewów.

20. Fundacja, zgodnie z § 5 ust. 1 umowy, wyodrębniła dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową zadania publicznego.

Dla kosztów wyodrębniono trzy konta analityczne zespołu 4, których suma sald jest zgodna z sumą wydatków wykazanych w sprawozdaniu oraz w *Zestawieniu dowodów księgowych* – sfinansowanych z dotacji budżetowej, z tego:

- 420-18 Koszty projektu, na którym ewidencjonowano część kosztów zadania na kwotę 385 531 zł;
- 410-8 Koszty transportu osobowego 8 655 zł;
- 430 Wynagrodzenia 400 650 zł.

Przychody z tytułu dotacji w kwocie 794 836,96 zł zostały zaewidencjonowane na koncie 762-2 Dotacje.

21. Fundacja posiadała wymaganą ustawą o rachunkowości dokumentację systemu rachunkowości, w skład którego wchodziły w szczególności: polityka rachunkowości, plan kont, zasady księgowania na kontach księgi głównej i kontach analitycznych oraz program finansowo-księgowy⁶⁹.

22. Zleceniobiorca w polityce rachunkowości nie określił sposobu zakwalifikowania dowodów księgowych do ujęcia ich w księgach rachunkowych, tj. dekretacji dowodów, do czego obligował art. 10 ust. 1 pkt 3 u.o.r. Mimo to, wszystkie dekrety znajdowały się w elektronicznym zapisie księgowym, a dokumenty były wprowadzane do systemu finansowo-księgowego w postaci skanu dokumentów.

[Funkcjonowanie wyodrębnionego rachunku bankowego]

⁶³ W cz. II. pkt. 1 *Rozliczenie wydatków za rok 2023*.

⁶⁴ W załączniku nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. 2018 r. poz. 2057).

⁶⁵ Oświadczenie prezes Fundacji z 25 marca 2024 r.

⁶⁶ Oświadczenie prezes Fundacji z 18 października 2023 r.

⁶⁷ Z tego: 45 faktur i 24 rachunki.

⁶⁸ Zapłata nie dotyczyła polecenia księgowania dot. wkładu rzeczowego.

⁶⁹ Ewidencję księgową Fundacji prowadziło biuro rachunkowe.

23. Nie można uznać, że Fundacja wyodrębniła rachunek bankowy na potrzeby realizowanego zadania⁷⁰. Dokonywano na nim również operacji finansowych niezwiązanych z zadaniem, zarówno wpłat i wypłat. Takie postępowanie stanowi naruszenie § 3 ust. 4 umowy oraz nie sprzyja przejrzystości rozliczeń środków publicznych.

Rachunek bankowy Fundacji, który miał być wyodrębniony na potrzeby dotacji zasilają obok dotacji kwoty (wpłaty) od różnych podmiotów, np. Funduszu Pomocy Polakom na Wschodzie (9 000 zł, 6 600 zł, 8 100 zł).

Zobowiązania regulowane z tego rachunku, poza związanymi z zadaniem, dotyczyły innych wydatków Fundacji, m.in. z tytułu zajęć egzekucyjnych (2 938,42 zł), doradztwa prawnego (3 690 zł), rozliczeń z właścicielem (łącznie 7 121,81 zł), usług księgowych (6 642 zł), płatności na rzecz podmiotów komercyjnych: banku (8 000 zł), firmy Cortland Sp. z o.o. (25 018,20 zł).

Fundacja wyjaśniła, że konto było wyznaczone do obsługi zadania publicznego, *niestety z uwagi na charakter powyższego konta mogły na nim pojawić się również transakcje bezpośrednio niezwiązane z zadaniem, a jedynie z działalnością statutową Fundacji.*

24. Na skutek dokonywania na rachunku bankowym transakcji niezwiązanych z zadaniem, saldo środków na wyodrębnionym rachunku na 31 grudnia 2023 r. nie było równe kwocie dotacji nierozliczonej (0,96 zł) i zwróconej do KPRM (16 stycznia 2024 r.). Saldo na koniec roku na tym rachunku, według dokumentacji bankowej⁷¹, wynosiło 38 591,54 zł⁷² (a powinno 0,96 zł). Kontrolowany nie przedstawił zestawienia obrotów i sald konta bankowego (131-3-1), dlatego nie można było ustalić wysokości faktycznego salda księgowego tego konta na koniec roku. Takie działania Zleceniobiorcy stanowi naruszenie § 5 ust. 1 umowy w zakresie prawidłowego wyodrębnienia środków pieniężnych w ewidencji księgowej wydatkowanych wyłącznie na zadanie. Fundacja naruszyła również art. 24 ust. 4 u.o.r, ponieważ nie zachowała zasady sprawdzalności ksiąg rachunkowych umożliwiającej stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów i stanów (sald). Fundacja nie wyjaśniła przyczyn różnic oraz nie przekazała informacji o wysokości salda na koncie księgowym (131-3-1).

25. Wskazany w umowie rachunek bankowy Zleceniobiorcy nie był oprocentowany. Tym samym Fundacja nie uzyskała przychodów z tytułu odsetek bankowych od środków dotacji, ani też nie pobrano świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania⁷³.

[Zasady kontroli dokumentów księgowych]

26. Zleceniobiorca nie przestrzegał postanowień u.o.r w zakresie poprawności dowodów księgowych, a także nie respektował własnych procedur określonych w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów. Dotyczy to w szczególności:

- a) w zakresie naruszenia art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 u.o.r:
 - na wszystkich, tj. 31 rachunkach do umów cywilnoprawnych brakuje: numerów je identyfikujących oraz określenia nazwy i adresu nabywcy, tj. Fundacji;
 - na 2 fakturach⁷⁴ wskazano błędne określenie strony dokonującej operacji, jest: sprzedawca powinno być: wynajmujący;
- b) w zakresie naruszenia art. 21 ust. 1 pkt 3 u.o.r:
 - na 1 fakturze⁷⁵ (nazwa towaru lub usługi), wskazano błędną datę zawarcia umowy, jest: 29 listopada 2023 r. powinno być: 24 listopada 2023 r.;
 - na 2 fakturach⁷⁶ (nazwa towaru lub usługi), wskazano błędny numer i datę zawarcia umowy, jest: zlecenie nr 001 z 20 listopada 2023 r. powinno być: Zlecenie nr 1 z 15 listopada 2023 r.;
 - na 1 fakturze⁷⁷ (nazwa towaru lub usługi), wskazano błędny numer i datę zawarcia umowy, jest: zlecenie nr 002 z 20 listopada 2023 r. powinno być: Zlecenie nr 1 z 15 listopada 2023 r.;
- c) w zakresie naruszenia art. 21 ust. 1 pkt 4 u.o.r:
 - na 1 rachunku do umowy⁷⁸ w dacie tego rachunku wskazano błędną datę umowy, na podstawie, której ten rachunek został wystawiony, jest: 27 grudnia 2023 r., powinno być: Zlecenie nr 1 z 15 listopada 2023 r.;
- d) w zakresie naruszenia art. 22 ust. 1 u.o.r:

⁷⁰ Nr 94 1090 2590 0000 0001 5576 7695.

⁷¹ Wyciąg z rachunku bankowego na 31 grudnia 2023 r.

⁷² Informacja o koncie firmowym saldo na 31 grudnia 2023 r.

⁷³ Część II punkty 3 i 4 sprawozdania.

⁷⁴ VAT 01/12/2023 i VAT 02/12/2023.

⁷⁵ Vat nr 03/12/2023 z 7 grudnia 2023 r.

⁷⁶ VAT D1/04/12/2023 z 11 grudnia 2023 r. i VAT D3/04/12/2023 z 20 grudnia 2023 r.

⁷⁷ VAT D4/04/12/2023 z 17 grudnia 2023 r.

⁷⁸ Rachunek z 20 grudnia 2023 r. do umowy z 27 grudnia 2023 r.

- na 1 karcie załączonej do rachunku⁷⁹ dokonano czynności sprawdzającej pod względem merytorycznym i zatwierdzającej do wypłaty kwotę 12 500 zł za dzieło, które nie zostało wykonane;
- na 1 karcie załączonej do faktury⁸⁰ wskazano błędny tytuł zadania, tj. „Złączyć się z narodem – w Ojczyźnie” zamiast: Film dokumentalny „W Intencji Pokoju”;
- na 1 karcie załączonej do rachunku⁸¹ dokonano czynności sprawdzającej pod względem merytorycznym w dacie zawarcia umowy, tj. 27 listopada 2023 r., rachunek do tej umowy wystawiono 24 grudnia 2024 r.;
- na 1 karcie załączonej do rachunku⁸² dokonano czynności sprawdzającej pod względem merytorycznym w dacie zawarcia umowy, tj. 20 listopada 2023 r., rachunek do tej umowy wystawiono 20 grudnia 2023 r.;
- na 1 karcie załączonej do rachunku⁸³ dokonano czynności sprawdzającej pod względem merytorycznym w dacie zawarcia umowy, tj. 21 listopada 2023 r. i zatwierdzono kwotę do wypłaty na miesiąc przed wystawieniem rachunku, tj. 27 listopada 2023 r., rachunek do tej umowy wystawiono 27 grudnia 2023 r.;
- e) w zakresie naruszenia art. 22 ust. 2 u.o.r:
 - na 1 rachunku do umowy⁸⁴ nieprawidłowo skorygowano błąd w nazwie tego dokumentu poprzez parafowanie przez prezes Fundacji skreśleń i dodanie dopisku w postaci strzałek. Błędy w dowodach źródłowych zewnętrznych, a takim jest rachunek do umowy o dzieło wystawiony przez wykonawcę, można korygować jedynie przez wysłanie temu wykonawcy odpowiedniego dokumentu zawierającego sprostowanie wraz ze stosownym uzasadnieniem;
- f) w zakresie naruszenia rozdz. IV *Kontrola dokumentów* w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów:
 - na wszystkich, tj. 31 rachunkach do umów cywilnoprawnych brakuje: podpisu i dat dokonania czynności sprawdzającej pod względem formalno-rachunkowym oraz dat dokonania czynności sprawdzającej pod względem merytorycznym przez osoby uprawnione do tych czynności;
 - na wszystkich, tj. 70 kartach załączonych do dowodów (faktur, rachunków), brakuje: podpisów i dat dokonania czynności sprawdzającej pod względem rachunkowym i formalnych pomimo tego, że prezes Fundacji upoważniła⁸⁵ do tej czynności dwie osoby (reżysera filmu, obecnie Prezesa Fundacji i reżysera montażu filmu/producenta nadzorującego film);
 - na 1 karcie załączonej do rachunku⁸⁶, który wystawiła prezes Fundacji (wykonawca umowy o dzieło z 17 listopada 2023 r.), zatwierdziła jednocześnie do wypłaty kwotę 30 000 zł z wystawionego przez siebie rachunku, co dodatkowo nosi znamiona potencjalnego konfliktu interesów;
 - na 1 karcie załączonej do rachunku⁸⁷, który wystawił producent indywidualny (wykonawca umowy o dzieło z 20 listopada 2023 r.), i zatwierdził pod względem merytorycznym dzieło (ta sama osoba, która wystawiła rachunek; kwota 39 000 zł), co dodatkowo nosi znamiona potencjalnego konfliktu interesów;
 - na 2 kartach załączonych do 2 faktur⁸⁸ brakuje dat dokonania czynności sprawdzających pod względem merytorycznym, rachunkowym i formalnym oraz zatwierdzenia kwot do wypłaty;
 - na 1 karcie załączonej do faktury⁸⁹ brakuje daty zatwierdzenia kwoty do wypłaty oraz dat parafowanych przez prezes Fundacji skreśleń błędnych kwot.

Zleceniobiorca wyjaśnił⁹⁰, że w większości wypadków są to omyłki pisarskie, a brakujące podpisy wynikają z przeoczenia, przeciążenia innymi obowiązkami i okresem świątecznym⁹¹. W dwóch⁹² przypadkach był to błąd Fundacji, która zapewniła o podjęciu w przyszłości działań zmierzających do ograniczenia ryzyka wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów.

27. Fundacja nie posiadała procedur związanych z obrotem gotówkowym, a zasady określone w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych⁹³ były niewystarczające (szczątkowe). Tym samym Fundacja nie była zabezpieczona przed ryzykiem utraty gotówki: transportując ją, przechowując i dokonując wypłat gotówkowych zleceniobiorcom za wykonane usługi, tj. m.in. za paliwo, z tytułu wynagrodzenia dla operatora (firmie Stark Partner Sp. z o.o.).

Zasady obrotu gotówkowego, opisane w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych, nie zawierały regulacji wspomagających obieg dokumentów w zakresie dokumentowania obrotów kasowych, raportowania, transportu, ubezpieczenia, przechowywania i określenia wysokości pogotowia kasowego.

⁷⁹ Rachunek z 24 grudnia 2023 r. do umowy o dzieło z 20 listopada 2023 r.

⁸⁰ Vat 05/12/2023 z 27 grudnia 2023 r.

⁸¹ Rachunek z 24 grudnia 2023 r. do umowy z 27 listopada 2023 r.

⁸² Rachunek z 20 grudnia 2023 r. do umowy z 20 listopada 2023 r.

⁸³ Rachunek z 27 grudnia 2023 r. do umowy z 21 listopada 2023 r.

⁸⁴ Rachunek z 27 grudnia 2023 r. do umowy z 21 listopada 2023 r.

⁸⁵ Upoważnienie z 20 listopada 2023 r.

⁸⁶ Rachunek z 14 grudnia 2023 r. do umowy o dzieło z 17 listopada 2023 r.

⁸⁷ Rachunek z 24 listopada 2023 r. do umowy o dzieło z 20 listopada 2023 r.

⁸⁸ VAT D3/04/12/2023 z 20 grudnia 2023 r. i VAT D4/04/12/2023 z 17 grudnia 2023 r.

⁸⁹ VAT D1/04/12/2023 z 11 grudnia 2023 r.

⁹⁰ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 29 marca 2024 r.

⁹¹ Wyjaśnienia prezesa Fundacji z 29 marca 2024 r.

⁹² Rachunek z 14 grudnia 2023 r. do umowy o dzieło z 17 listopada 2023 r. i rachunek z 24 listopada 2023 r. do umowy o dzieło z 20 listopada 2023 r.

⁹³ W rozdziale V. *Obrót gotówkowy*.

Należy zgodzić się z Fundacją, że umowa nie zakazywała płatności gotówkowych, to jednak Fundacja, jak każdy podmiot dysponujący środkami finansowymi, zobligowana była do należytego zapewnienia ochrony tym środkom, poprzez odpowiednie procedury i zapewnienie właściwego udokumentowania i kontroli transakcji płatniczych z kasy Fundacji, skoro już takie dokonywano.

28. Dokumentacja obrotu kasowego opłacona ze środków dotacji (3; 100%) była prowadzona nieprawidłowo i z naruszeniem przepisów art. 21 u.o.r. w zakresie dowodów księgowych-kasowych, które nie zawierały podpisów osoby wypłacającej i podpisów osób pobierających gotówkę.

Za faktury z 11 grudnia 2023 r. i 17 grudnia 2023 r. z firmy Stark Partner Sp. z o.o. z tytułu wyjazdu zdjęciowego do Kijowa w kwocie 11 889 zł (nocleg/wyżywienie) i 4 947 zł (wynajem busa), Fundacja dokonała zapłaty gotówką. Dowody kasowe (KW) dot. tych wypłat nie zawierały informacji (podpisu), kto (imiennie) dokonał wypłaty, a w przypadku faktury 20 grudnia 2023 r., kto (imiennie) otrzymał (odebrał) kwotę 5 550 zł⁹⁴. Fundacja wyjaśniła, że wynikało to z przeoczenia podczas przekazywania dokumentów⁹⁵.

29. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obowiązków wynikających z postanowień § 13 ust. 1 umowy w zakresie niezbywania przez okres 5 lat od dnia dokonania ich zakupu rzeczy (składników majątkowych), zakupionych na swoją rzecz za środki pochodzące z dotacji. Na potrzeby realizacji zadania Fundacja zakupiła dysk emisyjny, dysk montażowy oraz drobny sprzęt filmowy. Na zakupionym ze środków zadania sprzęcie, którego wielkość i przeznaczenie to umożliwiały, dokonano stosownego oznaczenia, że zakup został dofinansowany ze środków KPRM⁹⁶.

[Działania informacyjne]

30. Zleceniobiorca z naruszeniem § 6 ust. 1 i 3 umowy wypełnił obowiązki dotyczące zamieszczenia informacji o źródle finansowania na swojej stronie internetowej i w swojej siedzibie.

Fundacja w zakresie sposobu realizacji obowiązku informacyjnego:

- w umowach z osobami trzecimi nie zamieściła informacji o współfinansowaniu zadania ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy, co jest niezgodne z § 6 ust. 1 umowy;
- w siedzibie⁹⁷ pominęła informacje wynikające z § 2 ust. 2 lit. c i § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych⁹⁸ (dalej: rozporządzenie), tj. nie umieściła w siedzibie Fundacji plakatu informacyjnego, co jest niezgodne z § 6 ust. 3 umowy;
- informacja o realizacji zadania nie została zamieszczona w zakładce lub podstronie dedykowanej specjalnie dla tego zadania, co jest niezgodne z § 7 ust. 2 rozporządzenia;
- w trakcie kontroli Fundacja dokonała zmiany (modyfikacji) swojego profilu w mediach społecznościowych na portalu Facebook⁹⁹ dostosowując go do wymogów określonych w § 2 pkt. 3 oraz § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych. Nie zapewniła jednak dostępu do tej informacji z poziomu strony Fundacji <https://fundacja12gwiazd.pl>.

[Realizacja innych postanowień umownych]

31. Zleceniobiorca do 28 z 31 umów (90%) nie załączył klauzul w zakresie przetwarzania danych osobowych, czym naruszył § 15 ust. 4 umowy. Obowiązek ten wypełniono wobec 3 z 17 osób fizycznych zaangażowanych w realizację zadania, wobec pozostałych 14 osób wypełniono go dopiero w czasie czynności kontrolnych.

32. Zgodnie z § 6 ust. 5 umowy, Fundacja (w trakcie czynności kontrolnych), zrealizowała obowiązek zapewnienia dostępności na swojej stronie internetowej¹⁰⁰ w zakresie, o którym mowa w art. 6 pkt 1-3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami¹⁰¹.

[Dokonywanie zmian w umowach i ponowne ich przedstawienie do kontroli]

33. Fundacja dokonywała zmian w oryginalnych dokumentach po zakończeniu realizacji zadania publicznego (w trakcie czynności kontrolnych).

⁹⁴ Dotyczy to faktur: Vat D1/04/12/2023; Vat D4/04/12/2023; Vat D3/04/12/2023.

⁹⁵ Wyjaśnienie 2 kwietnia 2024 r. pkt 29.

⁹⁶ Stosownie do przesłanych mailem z 22 kwietnia 2024 r. zdjęć zakupionych rzeczy z informacją o ich dofinansowaniu ze środków budżetu państwa.

⁹⁷ 13 marca 2024 r. w trakcie czynności kontrolnych prowadzonych w siedzibie Fundacji kontrolerzy ustalili brak materiałów informacyjnych dotyczących realizacji zadania, tj. plakatu informacyjnego oraz ulotek.

⁹⁸ Dz.U. z 2021 r. poz. 953.

⁹⁹ <https://fb.watch/rwreYr1ffz/>.

¹⁰⁰ <https://12gwiazd.pl/>.

¹⁰¹ Dz.U. z 2022 r., poz. 2240.

Osoba wyznaczona w umowie do kontaktów roboczych (obecny prezes Fundacji), przekazała 20 marca 2024 r., tj. w trakcie czynności kontrolnych potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów. Spośród tych dokumentów trzy umowy zostały w trakcie kontroli poprawione, uzupełnione lub skorygowane nowym dokumentem, tj.:

- 1) umowa o świadczenie usług związanych z produkcją filmu dokumentalnego „W Intencji Pokoju” zawarta 18 listopada 2023 r. ze Stark Partner Sp. z o.o. – dokument nie był podpisany przez prezesa Fundacji (na umowie widniała jedynie pieczęć). Kontrolerzy zwrócili¹⁰² się do Fundacji o wyjaśnienia oraz dodatkowo wskazali na uchybienie w jednym z postanowień umowy¹⁰³, tj. w zakresie liczby sporządzonych egzemplarzy umowy dla każdej ze stron. W odpowiedzi Fundacja dokonała zmian w treści oryginalnego dokumentu (układ pieczęci wskazuje, że jest to nowy dokument), co jest działaniem nieprawidłowym, ponieważ umowa została przez stronę wykonana. Kontrolujący nie uzyskali informacji, czy drugi jednobrzmiący egzemplarz umowy posiadany przez Stark Partner Sp. z o.o. – jako strony umowy, również posiadał błędy i został poprawiony w ten sam sposób;
- 2) umowa o napisanie scenariusza z 17 listopada 2023 r. – w komparycji tej umowy wskazano firmę Stark Partner Sp. z o.o. z nieprawidłowo reprezentowaną stroną tej umowy, tj. przez prezesa Fundacji. Kontrolowany twierdził, że błąd miał charakter oczywistej omyłki i przesłał dokument o nazwie „Korekta do umowy z dnia 17.11.2023 roku”;
- 3) umowy o dzieło z asystentem montażysty obrazu z 17 listopada 2023 r. Fundacja poprawiła błąd w § 7 ust. 1 tej umowy (dotyczący kwoty wynagrodzenia, poprzez jego skorygowanie i przesłanie do KPRM dokumentu o nazwie „Korekta do umowy z dnia 17.11.2023 roku”).

Wymieniony w pkt. 2 i 3 sposób poprawiania, tj. zmiany postanowień zrealizowanych umów w postaci dokumentów korygujących nie funkcjonuje w obrocie prawnym.

[Informacje o kontroli]

Czynności kontrolne prowadzono od 13 marca do 22 kwietnia 2024 r. (w trybie określonym w § 7 umowy i w sposób zgodny ze Standardami kontroli w administracji rządowej z 31 sierpnia 2017 r.¹⁰⁴).

Kontrolę przeprowadził zespół w składzie¹⁰⁵:

- Urszula Biegańska, główny specjalista, kierownik zespołu kontrolującego,
- Maria Nowacka-Dykalska, radca, członek zespołu kontrolującego.

Do składania oświadczeń woli w imieniu Fundacji uprawniony jest samodzielnie każdy z członków Zarządu.

W okresie objętym kontrolą w skład Zarządu wchodził:

- p. ██████████, prezes Zarządu Fundacji do 27 marca 2024 r. (zmiana na stanowisku na podstawie oświadczenia fundatorów¹⁰⁶);
- p. ██████████, prezes Zarządu Fundacji od 28 marca 2024 r. (zmiana na stanowisku na podstawie oświadczenia ██████████);
- ██████████, członek Zarządu;
- p. ██████████, członek Zarządu.

Urszula Biegańska

/dokument podpisany elektronicznie/

Maria Nowacka-Dykalska

/dokument podpisany elektronicznie/

¹⁰² Pismo z 27 marca 2024 r., znak: DNK.WK.1741.3.2024.

¹⁰³ Pkt 3. w piśmie z 27 marca 2024 r., znak: DNK.WK.1741.3.2024.

¹⁰⁴ Dostępne pod adresem <https://www.gov.pl/web/premier/procedura-i-metodyka-kontroli>.

¹⁰⁵ Na podstawie upoważnień nr 5/2024 i 6/2024 wydanych 6 marca 2024 r.

¹⁰⁶ Oświadczenie nadzwyczajnego posiedzenia fundatorów Fundacji „12 Gwiazd” z 28 marca 2024 r.

¹⁰⁷ Oświadczenie nadzwyczajnego posiedzenia fundatorów Fundacji „12 Gwiazd” z 28 marca 2024 r.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	874221.5669286.4262326
Nazwa dokumentu	inf_DRUK_12 Gwiazd.pdf
Tytuł dokumentu	inf_DRUK_12 Gwiazd
Sygnatura dokumentu	DNK.WK.1741.3.2024
Data dokumentu	14.06.2024
Skrót dokumentu	70AD962192FC3A5DA07663B770A5BD3BBF296F12
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	14.06.2024 13:37:09
Podpisane przez	Urszula Biegańska Główny specjalista
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
Data podpisu	14.06.2024 13:42:05
Podpisane przez	Maria Krystyna Nowacka-Dykalska Radca
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.120.1.1.

Data wydruku: 14.06.2024

Autor wydruku: Wolniak Agnieszka (Naczelnik wydziału)